

Sonagel W

Revisjonsdato: 01.07.2016

AVSNITT 1: IDENTIFIKASJON AV STOFFET/STOFFBLANDINGEN OG SELSKAPET/FORETAKET

1.1 Produktidentifikator

Kjemikaliet navn Sonagel W
Utgave nummer 1.0

1.2 Relevante identifiserte bruksområder for stoffet eller stoffblandingen og bruk som frarådes

Anvendelse Ultralyd couplant.
Industriell og profesjonell bruk.

Anvendelser som frarådes Dette produktet anbefales ikke for annen bruk enn det som er angitt over.

1.3 Opplysning om leverandør av sikkerhetsdatabladet

Leverandør Holger Hartmann AS
Berghagan 3
NO-1405 Langhus
Norge
Telefon: +47 23 16 94 60
www.holgerhartmann.no

E-post post@holgerhartmann.no

Ansvarlig Holger Hartmann AS

Utarbeidet av Sensor Chemcontrol AS

1.4 Nødtelefonnummer **Giftinformasjonen: +47 22 59 13 00.**

AVSNITT 2: FAREIDENTIFIKASJON

2.1 Klassifisering av stoffet eller blandingen

Klassifisering i henhold til 1272/2008EC Ikke et farlig stoff eller en farlig blanding i henhold til bestemmelse (EF) No 1272/2008.

2.2 Merkningselementer

Faresetninger

EUH210 Sikkerhetsdatablad er tilgjengelig på anmodning.

2.3 Andre farer

Kjemikaliet tilfredsstillter ikke kriteriene for PBT (persistente (langsomt nedbrytbare), bioakkumulerende (lagres i levende vev) og toksiske (giftige)) eller vPvB (svært persistente og svært bioakkumulerende) i samsvar med REACH vedlegg XIII.

AVSNITT 3: SAMMENSETNING/OPPLYSNINGER OM BESTANDDELER

3.2 Stoffblandinger

Ingrediens	Identifisering	Klassifisering	Note	Vekt-%
Glycerol	Ec/Nip nr: 200-289-5 Cas nr: 56-81-5		Æ	10 - 25

Tegnforklaring

Ingredienskommentarer Dette kjemikaliet inneholder ingen merkepliktige stoffer i mengder som overstiger de generiske grenseverdier angitt i tabell 1.1 - vedlegg I i Europaparlaments og rådsforordning (EF) nr. 1272/2008.

Note Æ: Stoffet er oppført fordi det har en grenseverdi (administrativ norm).

AVSNITT 4: FØRSTEHJELPSTILTAK

SIKKERHETSATABLAD

Sonagel W

Fortsettelse fra forrige side

Revisjonsdato: 01.07.2016

4.1 Beskrivelse av førstehjelpstiltak

Innånding

Hvis den skadede ikke puster, gi kunstig åndedrett. Frisk luft, varme og hvile, helst i bekvem halvsittende stilling. Sørg for frie luftveier.

Hudkontakt

Vask med mye såpe og vann. Kontakt lege hvis iritasjonen vedvarer.

Øyekontakt

Kontakt lege hvis besvær vedvarer.

Svelging

Kontakt lege. IKKE FREMKALL BREKNINGER. Svelging er ikke en forventet eksponeringsvei.

4.2 De viktigste symptomene og virkningene, både akutte og forsinkede

Hudkontakt: Avfetting, sprekkdannelse, eksem, rødhet og evt iritasjon.

Øyekontakt: Forbigående iritasjon.

4.3 Angivelse av om umiddelbar legehjelp og spesialbehandling er nødvendig

Ved ulykke eller uvelhet, ta straks kontakt med lege, vis fram bruksanvisningen eller sikkerhetsdatabladet om det er tilgjengelig.

AVSNITT 5: BRANNSLOKKINGSTILTAK

5.1 Slukkingsmidler

Passende slukkingsmidler

Vanntåke, skum, CO₂ og pulver.

Uegnete slukkingsmidler

Unngå rettet vannstråle i slukkingsarbeidet.

5.2 Særlige farer knyttet til stoffet eller stoffblandingen

n/a

5.3 Råd til brannmannskaper

Brannmannskap bør bruke standard verneutstyr med flammehemmende jakke, hjelm med ansiktsvern, hansker, gummistøvler og selvforsynt pustearratt i lukkede rom.

AVSNITT 6: TILTAK VED UTILSIKTEDE UTSLIPP

6.1 Personlige forsiktighetsregler, personlig verneutstyr og rutiner

Bruk verneutstyr som beskrevet i seksjon 8.2 i sikkerhetsdatabladet. Beholdere med oppsamlet materiale skal merkes nøye med korrekt innhold. Hold mennesker og dyr unna det forurensede området.

6.2 Forsiktighetsregler med hensyn til miljø

Tømming i omgivelsene må unngås.

6.3 Metoder og materialer for oppsamling og rensing

Mindre mengder tas opp med absorberende materiale.

6.4 Henvisning til andre avsnitt

Se avsnitt 7 for informasjon om sikker håndtering.
Se avsnitt 8 for informasjon om personlig verneutstyr.
Se avsnitt 12 for informasjon om økologi.
Se avsnitt 13 for informasjon om fjerning av avfall.

AVSNITT 7: HÅNTERING OG LAGRING

7.1 Forsiktighetsregler for sikker håndtering

Sørg for ventilasjon når arbeidet pågår. Håndteres i samsvar med god hygiene og sikkerhetspraksis. Brukerveiledningen skal følges for å oppnå sikker bruk og best mulig resultat.

7.2 Vilkår for sikker lagring, herunder eventuelle uforenligheter

Oppbevares på et godt ventilt sted. Bør oppbevares stående og i originalemballasje.

7.3 Særlig(e) sluttanvendelse(r)

Ultralyd couplant:

En couplant er et materiale som tjener som et medium for overføring av lydølger. Vanligvis er couplant gel en form for vannbasert stoff, eller en pasta sammensatt av oljer eller fett-lignende kjemikalier. Det er plassert i fysisk kontakt med en transduser som mottar lydsignaler i luften og deretter omdanner dem til elektriske impulser for overføring. Mikrofoner og lyd testutstyr bruk couplant gel eller tørre couplants til rette for dette. Industriell og profesjonell bruk. Industriell og profesjonell bruk.

AVSNITT 8: EKSPONERINGSKONTROLL/PERSONLIG VERNEUTSTYR

8.1 Kontrollparametre

Ingrediens	Einecs nr	CAS nr	8 timer		Korttid		Ref.	Anm.	År
			mg/m ³	ppm	mg/m ³	ppm			
Glycerol	200-289-5	56-81-5	10				Canada		2015

Anmerkning om tiltak- og grenseverdier

Referanse Canada: Grenseverdier for forurensninger i arbeidsatmosfæren. Hentet fra offisiell canadisk liste (In Quebec (Québec), Canada's largest province by area, occupational exposure limit values (valeurs d'exposition admissibles, VEA) are compiled in the Règlement sur la santé et la

SIKKERHETSATABLAD

Sonagel W

Fortsettelse fra forrige side

Revisjonsdato: 01.07.2016

sécurité du travail - French version).

8.2 Eksponeringskontroll

Begrensning av eksponering på arbeidsplassen

Sunn fornuft og sikkerhetsregler skal alltid brukes ved allmenn omgang med kjemikalier. Sørg for at emballasjen er riktig merket for å forebygge uforutsett inntak eller feilaktig bruk. Sørg for god arbeidshygiene. Sørg for bruk av anbefalt verneutstyr og vernetøy. Sørg for tilstrekkelig utsug eller ventilasjon på arbeidsplassen. Unngå kontakt med øyne og hud.

Åndedrettsvern

Normalt ikke nødvendig i godt ventilerte omgivelser, men ved langvarig eksponering bør åndedrettsvern benyttes. Hel- eller halvmasker med gassfilter mot organisk damp/gas med koepunkt over 65 C, type A, brunt filter. Åndedrettsvern skal brukes hvis luftforurensningen overstiger administrativ norm.

Den europeiske standardiseringskommiteens (CEN) standarder EN136, EN140 og EN405 angir åndedrettsvernsmasker, EN149 og EN143 angir filteranbefalinger.

Øyevern

Øyevern skal være i henhold til standarden EN 166.

Håndvern

Beskyttelseshansker av nitril, neopren eller PVA med med hansketykkelse over 0,35 mm i henhold til standard EN-374.

Ved kontinuerlig kontakt: Hansker med gjennomtrengningstid over 480 minutter.

Ved kortsiktig sprut/eksponering (inntill 30 minutter): Gjennomtrengningstid over 60 minutter.

Annen informasjon

Det er god industriell hygieneprosedyre å unngå hudkontakt mest mulig. Unngå bruk av ringer, klokke e. l. som er egnet til å holde på produktet og derved forårsake hudreaksjoner. Beskyttelseskrem kan hjelpe til å beskytte utsatte hudområder, men kan ikke erstatte hansker. Fjern forurensete klær for å unngå hudkontakt. Etter vask av huden påføres fet hudkrem for å erstatte tapt hudfett. Hold god orden.

AVSNITT 9: FYSISKE OG KJEMISKE EGENSKAPER

9.1 Opplysninger om grunnleggende fysiske og kjemiske egenskaper

Form	Gel
Farge	Gul.
Lukt	Mild
Luktterskel	n/a
pH (kons.)	7.5 - 8.5
Smeltepunkt/ frysepunkt	n/a
Startkoepunkt og kokeområde	100 °C (ved 760 mm Hg)
Flammepunkt	n/a
Fordampingshastighet	n/a
Antennelighet (fast stoff, gass)	n/a
Øvre/nedre antennelighets- eller eksplosjonsgrense	n/a
Damptrykk	n/a
Damptetthet	n/a
Relativ tetthet	1,03 - 1,05
Løselighet(er)	n/a
Løselighet i vann	70% (Løselig)
Fordelingskoeffisient n-oktanol/vann	n/a
Selvantennningstemperatur	n/a
Nedbrytingstemperatur	n/a
Viskositet	n/a
Eksplosjonsegenskaper	Ikke eksplosiv
Oksidasjonsegenskaper	Ikke oksiderende
9.2 Andre opplysninger	n/a

AVSNITT 10: STABILITET OG REAKTIVITET

10.1 Reaktivitet	n/a
10.2 Kjemisk stabilitet	Stabil under normale forhold.
10.3 Risiko for farlige reaksjoner	n/a

SIKKERHETSATABLAD

Sonagel W

Fortsettelse fra forrige side

Revisjonsdato: 01.07.2016

10.4 Forhold som skal unngås	n/a
10.5 Uforenlige materialer	n/a
10.6 Farlige nedbrytningsprodukter	Ved brann kan det utvikles giftige gasser.

AVSNITT 11: TOKSIKOLOGISKE OPPLYSNINGER

11.1 Opplysninger om toksikologiske virkninger

For ingrediens	glycerol
LD50 oral	12600 mg/kg (Rotte)
Referanse	Federation Proceedings, Federation of American Societies for Experimental Biology. Vol. 4, Pg. 142, 1945.
LD50 dermal	> 10000 mg/kg (Kanin)
Referanse	BIOFAX Industrial Bio-Test Laboratories, Inc., Data Sheets. Vol. 9-4/1970,
Akutt giftighet	Under normal bruk, er ingen helsemessige effekter forventet.
Hudetsing/ hudirritasjon	Basert på tilgjengelig data blir ikke kriteriene for klassifisering møtt.
Alvorlig øyeskade/ øyeirritasjon	Basert på tilgjengelig data blir ikke kriteriene for klassifisering møtt.
Sensibiliserende ved innånding eller hudkontakt	Ingen av kjemikaliene oppført i seksjon 3 er klassifisert som allergifremkallende.
Skader på arvestoffet i kjønnceller	Ingen av kjemikaliene oppført i seksjon 3 er klassifisert som arvestoffskadende (mutagene).
Kreftfremkallende egenskaper	Ingen av kjemikaliene oppført i seksjon 3 er klassifisert som kreftfremkallende.
Reproduksjonstoksitet	Ingen av kjemikaliene oppført i seksjon 3 er klassifisert som reproduksjonsskadelige.
STOT - enkelteksponering	Basert på tilgjengelig data blir ikke kriteriene for klassifisering møtt.
STOT - gjentatt eksponering	Lengre tids påvirkning av damp i større konsentrasjoner kan gi symptomer som er generelle for løsemidler.
Aspirasjonsfare	Basert på tilgjengelig data blir ikke kriteriene for klassifisering møtt.
Annen informasjon	Sannsynlig eksponeringsvei: Hudkontakt. Innånding av støv eller luftpartikler.

AVSNITT 12: ØKOLOGISKE OPPLYSNINGER

12.1 Giftighet	Ingen kjent økotoksikologisk effekt.
For ingrediens	glycerol
LC50	68100 mg/l (Fisk 96 timer)
Referanse	Mayer, F.L.Jr., and M.R. Ellersieck 1986. Manual of Acute Toxicity: Interpretation and Data Base for 410 Chemicals and 66 Species of Freshwater Animals. Resour.Publ.No.160, U.S.Dep.Interior, Fish Wildl.Serv., Washington, DC :505 p. (USGS Data File)
12.2 Persistens og nedbrytbarhet	n/a
12.3 Bioakkumuleringsevne	Ingen bioakkumulering er indikert. Det forventes ingen skadelige langtidseffekter på vannorganismer.
12.4 Mobilitet i jord	Produktet er oppløselig i vann.
12.5 Resultater av PBT- og vPvB-vurdering	Kjemikaliet tilfredsstiller ikke kriteriene for PBT eller vPvB i samsvar med REACH vedlegg XIII. Kjemikaliet inneholder ikke PBT eller vPvB stoffer.
12.6 Andre skadevirkninger	n/a

AVSNITT 13: SLUTTBEHANDLING

13.1 Avfallsbehandlingsmetoder

Avfallsgrupper	EAL-kode vurderes av sluttbruker, evt. EAL-kode: 16 01 99 avfall som ikke er spesifisert andre steder. Angivelse av EAL-koder er kun veiledende. Sjekk alltid avfallskoden med henblikk på den aktuelle tilstand produktet befinner seg i. De endelige avfallsgrupper og koder må bestemmes av sluttbruker basert på den faktiske bruken av produktet.
Emballasje	Ren/ubrukt emballasje kan leveres til resirkulering/gjenbruk i henhold til lokale forskrifter.
Annen informasjon	For rengjøring av forurenset emballasje anbefales bruk av vann. Produktet får ikke slippes ut i avløp, vassdrag, grunnvann eller i miljøet.

AVSNITT 14: TRANSPORTOPPLYSNINGER

14.1 FN-nummer	n/a
14.2 FN-forsendelsesnavn	n/a
14.3 Transportfareklasse(r)	

SIKKERHETSATABLAD

Sonagel W

Fortsettelse fra forrige side

Revisjonsdato: 01.07.2016

ADR/RID klasse	n/a
14.4 Emballasjegruppe	n/a
14.5 Miljøfarer	n/a
14.6 Særlige forsiktighetsregler ved bruk	n/a
14.7 Bulktransport i henhold til vedlegg II i MARPOL 73/78 og IBC-regelverket	n/a

AVSNITT 15: OPPLYSNINGER OM REGELVERK

15.1 Særlige bestemmelser/særskiilt lovgivning om sikkerhet, helse og miljø for stoffet eller stoffblandingen	<p>FOR-2012-06-16-622 Forskrift om klassifisering, merking og emballering av stoffer og stoffblandinger (CLP).</p> <p>KOMMISJONSFORORDNING (EU) 2015/1221 av 24. juli 2015 (ATP7).</p> <p>Europaparlaments og rådsforordning (EF) nr. 1272/2008 av 16. desember 2008 om klassifisering, merking og emballering av stoffer og blandinger, om endring og oppheving av direktiv 67/548/EØF og 1999/45/EF, og om endring av forordning (EF) nr. 1907/2006.</p> <p>KOMMISJONSFORORDNING (EU) 2015/830 av 28. mai 2015 om endring av europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1907/2006 om registrering, vurdering og godkjenning av samt begrensninger for kjemikalier (REACH).</p> <p>Forskrift om tiltaksverdier og grenseverdier for fysiske og kjemiske faktorer i arbeidsmiljøet samt smitterisikogrupper for biologiske faktorer (forskrift om tiltaks- og grenseverdier).</p> <p>ADR/RID Forskrift om landtransport av farlig gods 2015.</p> <p>ECHA (European Chemicals Agency) C&L Inventory database.</p> <p>FOR 2004-06-01 nr 922: Forskrift om begrensning i bruk av helse- og miljøfarlige kjemikalier og andre produkter (produktforskriften).</p> <p>Avfallsforskriften (miljøverndepartementet) - FOR 2004-06-01 nr 930: Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall.</p> <p>Ex-ECB databasen.</p>
15.2 Vurdering av kjemikaliesikkerhet	Leverandøren har ikke gjennomført en vurdering av kjemikaliesikkerhet for stoffet eller stoffblandingen.
Annen informasjon	Klassifiseringen av dette produktet er gitt på grunnlag av de foreliggende opplysninger fra leverandøren.

AVSNITT 16: ANDRE OPPLYSNINGER

Henvisninger til viktig litteratur og spesielle datakilder	Sikkerhetsdatablad fra leverandøren.
Forkortelser i dokumentet	<p>n/a - Ikke relevant eller kjent informasjon.</p> <p>Couplant - et materiale som tjener som et medium for overføring av lydølger.</p> <p>PBT - Persistent, Bioaccumulative and Toxic.</p> <p>vPvB - Very Persistent and very Bioaccumulative (require special attention under REACH).</p> <p>EAL - Den europeiske avfallslisten.</p>
Første gang utgitt	01.07.2016
Utskriftsdato	02.07.2016
Annen informasjon	<p>Revidert og kvalitetssikret av:</p> <p>Sensor Chemcontrol AS</p> <p>Storgata 30</p> <p>3611 Kongsberg</p> <p>Norge</p> <p>Tlf: 32 77 06 60</p> <p>E-post: helpdesk@sensor.as.</p>

--- SIKKERHETSATABLAD i henhold til (EU) direktiv (EC) 1272/2008 og (EU) 2015/830 ---